

Fra dyrket skov til vildskov – og hvor vild skal skoven være?

Morten Christensen, Orbicon, Linnés Allé 2, 2630 Taastrup

Århundreders massiv udnyttelse af skovene og godt 200 år med ordnet skovdrift har ført Danmark meget langt væk fra den naturlige skov. Biodiversitetskrisen og vores ændrede syn på naturen har ført til et folkeligt og politisk ønske om at skabe en skov hvor der er plads til langt mere biodiversitet, naturlig dynamik og vildskab.

Men ønsker vi naturlig og urørt skov eller vildskov og biodiversitetsskov? Umiddelbart er den helt urørte "urskov" fristende og tiltalende, men en urørt skov vil ikke nødvendigvis alle steder vil være optimal for biodiversiteten. Biodiversitetsskov og vildskov repræsenterer relativt urørte skovtyper med en biodiversitetsmæssig optimering. I et land hvor 70 procent er dækket af landbrug og hvor en stigende andel er inddraget til byer og infrastruktur, er det nødvendig at gøre forholdene optimale for biodiversiteten på de arealer der ikke dyrkes intensivt.

Mere end 25 års forskning i vores få pletter med urørt skov, Suserup Skov, Strødam Reservatet, Draved m.fl. har bragt os langt i forhold til at forstå hvilke naturlige dynamikker der vil udfolde sig i et skovsystem uden direkte menneskelig styring. Forsøg med græsningsskov og forskellige græssere har ligeledes ført til øget viden om dyrenes rolle i skovøkosystemet, en interaktion der stort set har været glemt siden inddigningen af skovene i starten af 1800tallet.

I forbindelse med Naturstyrelsens udlæg af urørt skov og biodiversitetsskov og private initiativer som f.eks. Bikubens fondens Vildskovsprojekt på Sydfyn og Naturfondens Kollund Skov er vi i gang med at udvikle en værktøjskasse med konkrete tiltag der kan skabe en skov med en høj grad af urørthed, men samtidig med et højt biodiversitetsindhold. Skovgræsning, mikrohabitatsforbedring, veteranisering af træer og selektiv hugst er nogle af nogle af redskaberne i værktøjsskassen. Men arbejdet giver også en række udfordringer. Hvor meget kan man fælde i en overgangsfase uden at man grundlæggende ødelægger den skov man ønsker at beskytte? Der er også dilemmaer omkring uønskede arter og hensynet til særlige arter som vi gerne vil bevare.

Om oplægsholderen:

Morten Christensen er biolog og PhD i skovøkologi og biodiversitetsforvaltning og har siden 1991 arbejdet med og forsket i naturskov, urørt skov og biodiversitetsforvaltning i skov. Morten er forfatter på en lang række videnskabelige artikler om bl.a. *Suserup Skov*, betydningen af *dødt ved* og har været involveret i en lang række skovforskningsprojekter i Danmark, Europa og resten af verden. Han var underviser på kurserne *Rigere Skov* i 1990'erne i Danmark og Estland, er medlem af forskergruppen *The Beech Boys* siden 2003 og i pt. rådgiver for *Naturstyrelsen* og *Bikubens fonden* i forbindelse etablering af urørt skov, vildskov og biodiversitetsskov.